

Wiersz I. z Poezji wszystkich Katullusa

Komu nowiutką książeczkę tę wręczyć,
oszlifowaną chropawym pumeksem?
Tobie, Korneli! Bo Ty jeden zawsze
cenić umiałeś moje płóche fraszki,
i to gdyś płodził - śmiały Rzymianinie! -
dzieje powszechnie w jednym woluminie,
uczone, przebóg, przyplacone zdrowiem!
Przyjmij książeczkę. Jakakolwiek bowiem
wartość przedstawia, wszak za wstawiennictwem
boskiej patronki przetrwa wieki wszystkie.

*

Cui donum lepidum nouum libellum
arida modo pumice expolitum?
Corneli, tibi: namque tu solebas
meas esse aliquid putare nugas
iam tum, cum ausus es unus Itolorum
omne aeuum tribus explicare cartis
doctis, Iuppiter, et laboriosis.
quare habe tibi quidquid hoc libelli
qualecumque; quod, patrona uirgo,
plus uno maneat perenne saeclo.

Korneli - Korneliusz Nepos (ok. 110 - ok. 25 p.n.e.), rzymski biograf i pisarz, autor zachowanych fragmentarycznie "Żywotów sławnych mężów" i przyjaciel Katullusa.

Boska patronka - łac. patrona virgo, najprawdopodobniej muza Erato, patronka poezji lirycznej.

Prezentowana edycja jest pierwszym kompletnym, bilingwicznym wydaniem poezji Katullusa w Polsce, a poprzedzający ją wstęp - pierwszą pełną naukową monografią werończyka. [uwaga moja, choć może jest o tym mowa w książce, jeszcze nie doczytałam, wydawca najwyraźniej rzymską literę "V" (zależnie od znaczenia "u", lub "v") pozostawia jako "U" i "U", stąd "nouum", zamiast "novum", "aeuum" zamiast "aevum", czy "uirgo" zamiast "virgo".]

Katullus, Gaius Valerius Catullus (urodzony pomiędzy 87 a 82 p.n.e. - zmarł nie wcześniej niż w 54 p.n.e. i nie później niż w 32 p.n.e.), poeta rzymski pochodzący z Werony, należący do grupy neoteryków, jedyny ich przedstawiciel, którego utwory zachowały się w większej liczbie.

Narodziny i śmierć poety datuje się różnie. Św. Hieronim przekazuje informację, że Katullus zmarł w 57 p.n.e. w wieku 30 lat. Niestety, data śmierci tu podana jest na pewno błędna, gdyż w utworach Katullusa znajdują się np. aluzje do drugiego konsulatu Pompejusza oraz portyku Pompejusza, budowli oddanej podczas tegoż konsulatu, w

r. 55 p.n.e. Kłopot w tym, że skoro podana przez św. Hieronima data śmierci jest błędna, to znaczy, iż któraś z pozostałych dwóch liczb - tj. wynikająca stąd data narodzin poety lub wiek, w jakim zmarł - też jest nieprawidłowa; nie wiadomo tylko, która.

Na ogół przyjmuje się, że Hieronim musiał pomylić konsulów roku 87 p.n.e. (Lucjusza Korneliusza Cynnę i Gnejusza Oktawiusza) z jakąś inną parą konsulów; najczęściej wymienia się tu parę Lucjusz Korneliusz Cynna / Gnejusz Papiriusz Karbo (84 p.n.e.) lub Gajusz Mariusz / Gnejusz Papiriusz Karbo (82 p.n.e.). Według tych hipotez Katullus zmarł w wieku 30 lat w roku 54 lub 52 p.n.e.

Na podstawie analizy twórczości niektórzy uczeni sądzą, iż poeta żył jeszcze w roku 47 p.n.e. W każdym razie Korneliusz Nepos w napisanym w 32 r. p.n.e. Żywocie Attyka wymienia Katullusa i Lukrecjusza jako zmarłych.

Więcej tutaj:

Katullus - Wikipedia, wolna encyklopedia